

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ AKADEMİ DERGİSİ

İNTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL

ISSN 2791-6766

CİLT/VOLUME 2

SAYI/ISSUE 1

HAZİRAN/JUNE 2022

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ AKADEMİ DERGİSİ

İNTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ AKADEMİ DERGİSİ

İNTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL

CİLT 2, SAYI 1 - HAZİRAN 2022
VOLUME 2, ISSUE 1 - JUNE 2022

Yayın Dili / Publication Language
Türkçe / English

Baş Editör / Editor-in Chief
Dr. Öğr. Üyesi Doğan GÜN
Mersin Üniversitesi – Türkiye

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor
Öğr. Zeynep SAV

Yayıncı / Publisher
Dr. Mehmet Nuri ŞANDA

İletişim / Contact
www.intoba.org / intobadergisi@gmail.com

Uyarı 1. Bu dergide yer alan makalelerdeki görüşler, bu görüşlerden doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluklar, varsa yazım eksiklikleri ve hataları makale sahiplerine ait olup İNTOBA - İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi'ni bağlamaz.

Uyarı 2. Dergide yayımlanan eserlerin **teelif hakları** yazarlarına aittir. Bu nedenle İNTOBA - İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi yazarlardan hakem değerlendirme ücreti talep etmez ve makalesi yayımlanan yazarlara ödeme yapmaz. Yazardan izin alınmadan eserin çoğaltılması, basılması veya ticari amaçlar için kullanılması yasaktır. Lütfen yazar ile iletişime geçmek için iletişim bilgilerinin yer aldığı eserin ilk sayfasına bakınız.

İNTOBA

İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi
Uluslararası Hakemli Dergi
CİLT 2, SAYI 1 – HAZİRAN 2022

ISSN: 2791-6766

JHSSA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy
International Peer-Reviewed Journal
VOLUME 2, ISSUE 1 - JUNE 2022

ISSN: 2791-6766

İNDEKSLER / INDEXES

Doğan GÜN

İNTOBA

JHSSA

Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, Mersin / Türkiye
tarihcidogan@msu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-0962-929X

Editörden

*Eğitim, meyvenin kendisi değildir.
Bilgi ağacından meyve toplamaya yarayan bir merdivendir.*

Bernard Shaw

Değerli bilim insanları, İNTOBA dergisi olarak 2. cildin 1. sayısı ile sizlere merhaba demenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Dergimizin TRDİZİN başvurusu yapılmış olup ilgili birimlerce değerlendirme süreci devam etmektedir. İNTOBA Dergisi, geride bıraktığı bir yıllık süre içerisinde ulusal ve uluslararası alanda 40 indekse dahil edilmiş olup farklı indekslere girme çalışmaları sürmektedir. Bizlere bu gururu yaşatan ve değerli çalışmaları ile destek olan yazarlarımıza ve hakemlerimize şükranlarımızı sunarız.

Bu sayıda yer alan makalelerin ana muhtevaları şu şekildedir.

Richárd SZÁNTÓ, “*The Avars and Other Peoples in the Carpathian Basin in the 9th Century*” başlıklı makalesinde,

Avar halkının imparatorluğun çöküşünden sonra (aşağı yukarı 803 tarihinden sonra) hemen Slav dilini kullanmaya başlamadığını ve 9. yüzyılın sonlarından Macarların Karpat Havzası’na yerleşmesine kadar geçen sürede varlıklarını devam ettirdiklerini belirtmektedir.

Liailia MINGAZOVA, “*Tatar Çocuk Edebiyatı: Oluşum Tarihi*” başlıklı makalesinde,

Klasik Edebiyat özelliklerinin Tatar Çocuk Edebiyatı’na yansımaları, Tataristan’da aydınlanma fikirlerinin yayılması, XIX. yüzyılın ikinci yarısında çocuk edebiyatının oluşumu ve gelişimi hakkında bilgi vermektedir.

Gulnur GABDULLİNA, Gulfiya GAINULLİNA ve Aigul GİLMUTDİNOVA, “*The System of Images in Love Lyrics of Iksiyar Iksanova*” başlıklı makalesinde,

Modern Tatar şairi Ilsiyyar Iksanova'nın eserleri, bu eserlerdeki lirik kahramanların sevgi dolu ve samimi sözleri, yazarın metinleri sembollerle karmaşıklaştırma yeteneği üzerinde durmaktadır.

Cüneyt GÜNDÜZ, “İngiltere’de Çartist Hareket’in Oluşumu Ve Faaliyetleri (1832-1867)” başlıklı makalede,

Tarih boyunca işçi sınıfının verdiği mücadelenin önemli bir aşaması olan İngiltere’deki Çartist Hareketi’ni incelenmekte ve konu ile ilgili daha önce yapılan dağınık haldeki araştırmaları farklı bir bakış açısıyla sentezlenmektedir.

Muhammed ASLANER, “Demokrat Parti Dönemi Ekonomi Politikaları” başlıklı makalesinde,

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye’de farklı ekonomik politikaların uygulandığını, 1950-1960 yılları arasında ülkeyi yöneten Demokrat Parti Dönemi’nde ise devletçi ekonomiden liberal ekonomiye geçiş sürecinin yaşandığını ifade etmektedir.

Yasin KULABAŞ, “Yeni Asur Dönemi Metinlerinde Geçen “Lâhînu” Ve “Lahhînatu” Unvanlı Görevliler” başlıklı makalesinde,

Yeni Asur Dönemi’nde din görevlileri için kullanılan Lâhînu ile lahînnatu terimlerinin kökeni ve anlamlarını açıkladıktan sonra Asur metinlerinde bu isimlerin geçtiği bölümleri konularına göre değerlendirmektedir.

Ayla KAVALA YEMENİCİOĞLU, “Ekoloji Temalı Tesla Özel Tanıtım Filminde Roland Barthes’in Göstergibilimi Yansımaları” başlıklı makalesinde,

Ekoloji temalı Tesla özel tanıtım filmi, Roland Barthes’in düzanlam, yananlam ve mit oluşturma yaklaşımlarına göre göstergibilimsel olarak analiz etmektedir.

Mediha Seda SUVACI ve İbrahim BOZKURT, “Adana Yerel Basınından Yeni Adana ve Türk Sözü Gazetelerine Göre Serbest Cumhuriyet Fırkası” başlıklı makalede,

1930’lu yıllarda yayın hayatında olan Adana’nın iki önemli yerel gazetesi Yeni Adana ve Türk Sözü gazetelerinde Serbest Cumhuriyet Fırkası’na ait siyasi gelişmeleri irdelemektedir.

Shahnoza NAZAROVA, “Freedom (Hürriyet) Marches in Turkestan” başlıklı makalesinde,

XX. yüzyılın ilk çeyreğinin Özbek halkı için tartışmalı ve görkemli yıllar olduğunu, bu yıllarda yaşanan gelişmelerin edebiyatı da etkilediğini, klasik edebiyat ve aydınlama edebiyatının yerini cedid edebiyatına bıraktığını belirtmektedir. Ayrıca cedid edebiyatının özgürlüğe, mücadeleye ve köleliğe başkaldırmaya çağıran bir edebiyat türü olduğunu vurgulamaktadır.

Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle...

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Doğan GÜN

Mersin Üniversitesi

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ AKADEMİ DERGİSİ

İNTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Şerife YORULMAZ	Mersin Üniversitesi – Türkiye
Prof. Dr. Hasan YÜREK	Mersin Üniversitesi – Türkiye
Prof. Dr. Martin STOKES	King's College London Üniversitesi – İngiltere (UK)
Prof. Dr. Peter Benjamin GOLDEN	Rutgers Üniversitesi – Amerika Birleşik Devletleri (USA)
Prof. Dr. Amina SİLJAK-JESENKOVIĆ	Orijentalni institut Univerzitetu u Sarajevu – Bosna Hersek
Prof. Dr. Antonella MINELLI	Molise Üniversitesi – İtalya
Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU	Necmettin Erbakan Üniversitesi – Türkiye
Prof. Dr. Jyldyz URMANBETOVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan
Prof. Dr. Selahattin DÖĞÜŞ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi – Türkiye
Prof. Dr. Kulash MAMİROVA	Milli Kadın Öğretmen Yetiştirme Üniversitesi - Kazakistan
Prof. Dr. Sergiy KURBATOV	Kiev Ulusal Ekonomi Üniversitesi – Ukrayna
Prof. Dr. Kateryna G. MYKHAYLYOVA	Kharkiv Beşeri Bilimler Üniversitesi – Ukrayna
Prof. Dr. Rabije MURATI	Tetova Üniversitesi – Makedonya
Prof. Dr. Hana SALIU	Tetova Üniversitesi – Makedonya
Prof. Dr. Mirzana PASIĆ-KODRİĆ	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi – Bosna Hersek
Prof. Dr. Lütviyye ASGERZADE	Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi - Azerbaycan
Prof. Dr. Liailia MINGAZOVA	Kazan Federal Üniversitesi – Tataristan – Rusya Fed.
Doç. Dr. İbrahim BOZKURT	Mersin Üniversitesi - Türkiye
Doç. Dr. Alev DURAN	İstanbul Aydın Üniversitesi – Türkiye
Doç. Dr. Seide KULİYEVA	Bakü Devlet Üniversitesi – Azerbaycan
Doç. Dr. Richárd SZÁNTÓ	Szeged Üniversitesi – Macaristan
Dr. Bashir SAADE	Stirling Üniversitesi - Scotland – İngiltere (UK)
Dr. Girayalp KARAKUŞ	Amasya Üniversitesi – Türkiye
Dr. Raziiakhan ABDİEVA	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan
Dr. Ömer Faruk DEMİREL	Berlin Teknik Üniversitesi – Almanya
Dr. Anar FERECOV	Bakü Devlet Üniversitesi – Azerbaycan
Dr. Türkan TOPÇU	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi – Bosna Hersek

İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ AKADEMİ DERGİSİ

İNTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL PEER-REVIEWED JOURNAL

Bu Sayının Hakemleri / Reviewers of the Issue

Prof. Dr. Filiz ÇOLAK	Uşak Üniversitesi - Uşak - Türkiye
Prof. Dr. Ahmet OĞUZ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi - Nevşehir - Türkiye
Prof. Dr. Ramilya Yarullina YILDIRIM	İnönü Üniversitesi - Malatya - Türkiye
Prof. Dr. Hamidullah BALTABAYEV	Özbekistan Milli Üniversitesi - Taşkent - Özbekistan
Prof. Dr. Müjde KER DİNÇER	Ege Üniversitesi - İzmir - Türkiye
Doç. Dr. Ebru GÜHER	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi - Osmaniye - Türkiye
Doç. Dr. Seide KULİYEVA	Bakü Devlet Üniversitesi - Bakü - Azerbaycan
Doç. Dr. Cihan ÇAKMAK	Celal Bayar Üniversitesi - Manisa - Türkiye
Doç. Dr. Sevinj RUİNTAN	Bakü Devlet Üniversitesi - Bakü - Azerbaycan
Doç. Dr. Bahar DERVİŞCEMALOĞLU	Ege Üniversitesi - İzmir - Türkiye
Doç. Dr. Ebru MANDACI	Bitlis Eren Üniversitesi - Bitlis - Türkiye
Doç. Dr. Koray TOPTAŞ	Gazi Üniversitesi - Ankara - Türkiye
Doç. Dr. Onur Alp KAYABAŞI	Aksaray Üniversitesi - Aksaray - Türkiye
Doç. Dr. Ünsal Yılmaz YEŞİLDAL	Akdeniz Üniversitesi - Antalya - Türkiye
Doç. Dr. Sezen KARABULUT	Pamukkale Üniversitesi - Denizli - Türkiye
Doç. Dr. Fevzi ÇAKMAK	Dokuz Eylül Üniversitesi - İzmir - Türkiye
Dr. Hasan GÜRKAN	Toros Üniversitesi - Mersin - Türkiye
Dr. Nurlan NESİROV	Batı Kaspi Üniversitesi - Bakü - Azerbaycan
Dr. Birce BAYRAMOVA	Bakü Devlet Üniversitesi - Bakü - Azerbaycan
Dr. Ganieva Aigul FİRDİNATOVNA	Tataristan Cumhuriyeti İlimler Akademisi - Kazan - Rusya F.
Dr. Nadirshina Leysan RADİFOVNA	Tataristan Cumhuriyeti İlimler Akademisi - Kazan - Rusya F.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Yazar	Makale Başlığı	Sayfa
Richárd SZÁNTÓ	The Avars and Other Peoples in the Carpathian Basin in the 9th Century *** 9. Yüzyılda Avar Halkı ile Karpat Havzası'nın Nüfusu	01-14
Liailia MINGAZOVA	Tatar Çocuk Edebiyatı: Oluşum Tarihi *** Tatar Children's Literature: History of Formation	15-27
Gulnur GABDULLİNA Gulfiya GAINULLİNA Aigul GİLMUTDİNOVA	The System of Images in Love Lyrics of Ilsiyyar Iksanova *** Ilsiyyar Iksanova'nın Aşk Sözlerinin Figüratif Sistemi	28-39
Cüneyt GÜNDÜZ	İngiltere'de Çartist Hareket'in Oluşumu ve Faaliyetleri (1832-1867) *** The Formation and Activities of the Chartist Movement in England (1832-1867)	40-66
Muhammed ASLANER	Demokrat Parti Dönemi Ekonomi Politikaları *** Economic Policies in the Period of the Democratic Party	67-87
Yasin KULABAŞ	Yeni Asur Dönemi Metinlerinde Geçen Láhhinu ve Láhhinatu Unvanlı Görevliler *** Officials With the Title Lahhinu and Lahhinatu in the Neo-assyrian Period Texts	88-106
Ayla KAVALA YEMENİCİOĞLU	Ekoloji Temalı Tesla Özel Tanıtım Filminde Roland Barthes'in Göstergebilimi Yansımaları *** Reflections of Roland Barthes' Semiotics in Ecology Themed Tesla Special Promotional Film	107-122
Mediha Seda SUVACI İbrahim BOZKURT	Adana Yerel Basımından Yeni Adana ve Türk Sözü Gazetelerine Göre Serbest Cumhuriyet Fırkası *** The Liberal Republican Party According to Yeni Adana and Türk Sözü Newspaper From Adana Local Press	123-141

DERLEME MAKALELER / REVIEW ARTICLES

Yazar	Makale Başlığı	Sayfa
Shahnoza NAZAROVA	Freedom (Hürriyet) Marches in Turkestan *** Türkistan'da Özgürlük Marşları	142-151